

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: Никола Тодоров, министер за здравство и

Јовица Андовски, заменик на министерот за здравство

ПОВЕРЕНИЦИ: Насуф Ипчја, државен секретар во Министерството за здравство,

Стојанчо Стојковски, државен советник во Министерството за здравство и

Татјана Васиќ Бозациева, државен советник во Министерството за здравство

ПРЕДЛОГ-ЗАКОН
за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита,
по скратена постапка

Скопје, февруари 2014 година

Република Македонија
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Бр. 42-1690/1
17.02.2014 година
Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СОБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

Почмено:		18.02.2014	
З-едина	Број	Грипот	Вредност
07	934/1		

ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ

Врз основа на членот 91, алинеја 2 од Уставот на Република Македонија и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија Ви поднесува Предлог-закон за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита, по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 17.02.2014 година.

За претставници на Владата на Република Македонија во Собранието се определени Никола Тодоров, министер за здравство и Јовица Андовски, заменик на министерот за здравство, а за повереници Насуф Ипчја, државен секретар во Министерството за здравство, Стојанчо Стојковски, државен советник во Министерството за здравство и Татјана Васиќ Бозациева, државен советник во Министерството за здравство.

ЗАМЕНИК НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ
НА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

м-р Зоран Ставрски

Подготвил: Катерина Јаневска
Проверил: Љубица Р. Димовска
Контролирал: Митра Спасовска
Одобрил: Кирил Божиновски

ОЦЕНКА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Материјата која се однесува на системот и организацијата на здравствената заштита и вршењето на здравствената дејност, загарантираните права и утврдените потреби и интереси на државата во обезбедувањето на здравствената заштита, здравствените установи, вработувањето, правата и должностите, одговорноста, евалуацијата, престанокот на вработувањето, заштитата и одлучувањето за правата и обврските на здравствените работници и здравствените соработници, квалитетот и сигурноста во здравствената дејност, коморите и стручните здруженија, рекламирањето и огласувањето на здравствената дејност, вршењето на здравствена дејност во вонредни услови и надзорот над вршењето на здравствената дејност се уредени со Закон за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13 и 164/13).

Со овој закон се врши изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13 и 164/13) со цел да се усогласи со Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за административните службеници.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Со решенијата содржани во Предлог Законот ќе се изврши изменување и дополнување на одделни решенија во Законот.

Предлог Законот се заснова на истите начела на кои се заснова и Законот за здравствената заштита.

Во Законот се содржани основни решенија со кои ќе се усогласи Законот за здравствената заштита со Законот за вработените во јавниот сектор и Законот за административните службеници.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита не предизвикува фискални импликации по Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита не предизвикува фискални импликации по одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ

Со оглед на тоа што се исполнети случаите утврдени во член 170, алинеја 1, од Деловникот на Собранието на Република Македонија, односно не е во прашање донесување на сложен и обемен закон, се предлага Законот да се донесе по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ – ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНАТА
ЗАШТИТА ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Член 1

Во Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13 и 164/13), по членот 13 се додаваат два нови наслови и два нови члена 13-а и 13-б, кои гласат:

„ Права од работен однос во јавна здравствена установа

Член 13-а

Во јавните здравствени установи работните места на вработените се групираат во групи и подгрупи согласно Законот за вработените во јавниот сектор:

- Административни службеници;
- Даватели на јавни услуги во здравството; и
- Помошно - технички лица.

Плати на вработените во јавните здравствени установи

Член 13-б

Платите на вработените во јавните здравствени установи се утврдуваат во колективните договори согласно видот на потребните стручни квалификации и работните компетенции, одговорноста, видот и сложеноста на работите и на работните задачи, како и согласно другите критериуми од значење за работното место.“

Член 2

Во членот 104 ставот (2) се менува и гласи:

„За директор може да биде именувано лице кое ги исполнува следните услови:

- 1) е државјанин на Република Македонија;
- 2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- 3) има завршено високо образование од областа на медицинските или стоматолошките науки, високо образование - дипломиран логопед, високо образование - специјалист по медицинска биохемија, високо образование од областа на економските или правните науки или јавно здравствениот менаџмент или завршени академски студии со најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI Б ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации;
- 4) има минимум пет години работно искуство и положен испит за директор согласно со овој закон;
- 5) понуди најквалитетна програма за работа на јавната здравствена установа;
- 6) поседува еден од следните меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
  - ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода;
  - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода;
  - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво;
  - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен;
  - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода; или

- АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2); и
- 7) има положено психолошки тест и тест за интегритет.“

Член 3

Во членот 105 ставот (2) се менува и гласи:

„За медицински директор може да биде именувано лице кое ги исполнува следните услови:

- 1) е државјанин на Република Македонија;
- 2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- 3) има завршено високо образование од областа на медицинските или стоматолошките науки, високо образование - дипломиран логопед, високо образование - специјалист по медицинска биохемија или завршени академски студии со најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI Б ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации;
- 4) има минимум пет години работно искуство во здравствена установа и положен испит за директор согласно со овој закон;
- 5) поседува еден од следните меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
  - ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода;
  - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода;
  - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво;
  - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен;
  - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода; или
  - АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2); и
- 6) има положено психолошки тест и тест за интегритет.“

Ставот (4) се менува и гласи:

„За организациски директор може да биде именувано лице кое ги исполнува следните услови:

- 1) е државјанин на Република Македонија;
- 2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- 3) има завршено високо образование од областа на економските или правните науки или јавно здравствениот менаџмент или завршени академски студии со најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI Б ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации;
- 4) има минимум пет години работно искуство од економијата, финансиите, правото или менаџментот или од системот и организацијата на здравствената заштита и здравственото осигурување и положен испит за директор согласно со овој закон;
- 5) поседува еден од следните меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години:
  - ТОЕФЛ ИБТ најмалку 74 бода;
  - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода;
  - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво;
  - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен;
  - БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода; или
  - АПТИС (APTIS) - најмалку ниво Б2 (B2); и
- 6) има положено психолошки тест и тест за интегритет.“

Член 4

Во членот 108, ставот (1) се заменува со нов став (1), кој гласи:

„Управниот одбор на јавната здравствена установа три месеци пред истекот на мандатот на постојниот директор донесува одлука за распишување на јавен конкурс кој се објавува во три дневни весници кои се издаваат на целата територија на Република Македонија, од кои еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.“

Член 5

По членот 155 се додава нов оддел „5-а Даватели на јавни услуги во здравството“ и се додаваат осум нови наслови и осум нови членови 155-а, 155-б, 155-в, 155-г, 155-д, 155-ѓ, 155-е и 155-ж, кои гласат:

„5-а. Даватели на јавни услуги во здравството

Класификација на работни места

Член 155-а

(1) Вработените во јавните здравствени установи кои вршат работи од здравствената дејност, имаат статус на даватели на јавни услуги во здравството и за нив се применуваат одредбите од овој закон, одредбите од Законот за вработени во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.

(2) За вработените од став (1) на овој член се утврдуваат следните категории на работни места:

- Категорија А - здравствени работници со високо образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата;
- Категорија Б - здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата;
- Категорија В - здравствени работници со више стручно образование од областа на медицината и стоматологијата;
- Категорија Г - здравствени работници со средно стручно образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата;
- Категорија Д-здравствени соработници.

(3) Нивоата на работните места во рамки на категориите од став (2) на овој член се опишуваат со звања, односно со стручен или со научен назив, при што најниско ниво во категоријата е влезното ниво.

(4) Работното искуство и другите посебни услови што треба да ги исполни лицето кое се вработува во јавна здравствена установа како здравствен работник, односно здравствен соработник се утврдуваат со актот за систематизација на јавната здравствена установа согласно видот на потребните стручни квалификации и работните компетенции, одговорноста, видот и сложеноста на работите и на работните задачи, како и согласно другите критериуми од значење за работното место.

Категорија А-здравствени работници со високо образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата

Член 155-б

(1) Во рамките на категоријата А се утврдуваат следните нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во здравството:

- Ниво А1: раководни работници на внатрешни организациони единици;

- Ниво А2: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт- доктор на науки редовен професор;
- Ниво А3: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт - доктор на науки - научен советник;
- Ниво А4: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт - вонреден професор;
- Ниво А5: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт - доктор на науки -виш научен соработник;
- Ниво А6: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт - доктор на науки – доцент;
- Ниво А7: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт - доктор на науки-научен соработник;
- Ниво А8: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт -доктор на науки –асистент;
- Ниво А9: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт -доктор на науки;
- Ниво А10: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт – супспецијалист;
- Ниво А11: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт специјалист–примариус;
- Ниво А12: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт –специјалист магистер;
- Ниво А13: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт - асистент;
- Ниво А14: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт –специјалист и други;
- Ниво А15: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт примариус;
- Ниво А16: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт-магистер, и
- Ниво А17: доктор на медицина, доктор на стоматологија, дипломиран фармацевт.

(2) Вработените од Категорија А треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен.

(3) Вработените од Категорија А треба да поседуваат меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) на А1 (А1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис; или ТОЕФЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ; или Гете Сертификат.

(4) По исклучок од став (3) на овој член, лицето кое може да биде назначено за раководител на оддел во универзитетски институт, универзитетска клиника и клиника во универзитетски клинички центар и лицата кои се вработуваат како здравствени работници со високо образование во здравствена установа на терцијарно ниво треба да ги исполнуваат условите утврдени со одредбите од овој закон со кој е пропишано раководењето со оддел во универзитетски институт, универзитетска клиника и клиника во универзитетски клинички центар и со кои се пропишани посебните услови за вработување на здравствените работници со високо образование на терцијарно ниво.

(5) Кандидатите за здравствен работник со високо образование кои се пријавиле на јавен оглас за вработување во јавна здравствена организација и

кои го поседуваат меѓународно признатиот сертификат, односно уверение за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија од став (3) на овој член, се смета дека го положиле квалификациониот испит во делот во кој се проверува познавањето на еден од светските јазици.

Категоријата Б-здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата

Член 155-в

(1) Во рамките на категоријата Б-здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата, се утврдуваат следните нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во областа на здравството:

- Ниво Б1: Главна медицинска сестра и главен медицински лаборант на ниво на здравствена установа, главен радиолошки технолог, главен трансфузист, главен физиотерапевт и други;
- Ниво Б2: Одговорна медицинска сестра и одговорен медицински лаборант на ниво на внатрешна организациона единица, одговорен радиолошки технолог, одговорен трансфузист, одговорен физиотерапевт и други, и
- Ниво Б3: Дипломирана медицинска сестра и медицинска сестра-специјалист, дипломиран радиолошки технолог, дипломиран физиотерапевт, дипломиран трансфузист, дипломирани логопеди (интегрирани студии на медицински факултет) и други.

(2) Вработените од Категорија Б треба да имаат најмалку 180 кредити стекнати според ЕКТС.

(3) Вработените од Категорија Б треба да поседуваат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење и да поседуваат уверение за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) на А1 нивото.

Категоријата В-здравствени работници со вишо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата

Член 155-г

(1) Во рамките на категоријата В-здравствени работници со више стручно образование од областа на медицината и стоматологијата, се утврдуваат следните нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во областа на здравството:

- Ниво В1: виш здравствен работник специјалист во психијатрија, нуклеарна медицина, забна здравствена превентива, медицина на трудот, интензивно лекување, патронажна, диететика, комунална хигиена, итна медицинска помош, визил техничар, трансфузионист, анестетичар и други, и
- Ниво В2: виш санитарен техничар, виш забен техничар, виш физиотерапевт, виша медицинска сестра- акушерка, виш лаборант, трансфузионист, виш фармацевт, виш цитогенски техничар, виш РТГ техничар, виш фармацевтски техничар, диететичар, нутрицист, работен терапевт и други.

(2) Вработените од Категорија В треба да имаат завршен VI степен.

(3) Вработените од Категорија В треба да поседуваат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење.

Категоријата Г-здравствени работници со средно стручно образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата

Член 155-д

(1) Во рамките на категоријата Г-здравствени работници со средно стручно образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, се утврдуваат следните нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во областа на здравството:

- Ниво Г1: медицинска сестра-инструментарка, инструментарка-акушерка, медицинска сестра-анестетичар, физиотерапевт во реанимација, медицинска сестра во интензивна нега, акушерка во родилна сала, медицинска сестра на дијализа, медицинска сестра физиотерапевт и трансфузист и други;
- Ниво Г2: патронажна медицинска сестра, медицинска сестра во итна медицинска помош, медицинска сестра во домашна посета, медицинска сестра во одделенија во психијатриска болница и други,
- Ниво Г3: медицинска сестра, акушерка, медицински техничар, стоматолошка сестра, лаборант, лаборантски техничар, фармацевтски техничар, санитарен техничар, физиотерапевт, лаборант, препаратор, лаборант по нуклеарна медицина, цитогенски техничар, перфузионист, забен техничар, радиолошки техничар, фотолаборант, дезинсектор, забари-дентисти и други;
- Ниво Г4: здравствен техничар за нега на болен, медицинска сестра - болничар и здравствен статистичар и други;
- Ниво Г5: општа медицинска сестра на приемно и картотека и други.

(2) Вработените од Категорија Г треба да имаат најмалку средно стручно образование.

(3) Вработените од Категорија Г треба да поседуваат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење.

Категоријата Д-здравствени соработници

Член 155-ѓ

(1) Во рамките на категоријата Д-здравствени соработници, се утврдуваат следните нивоа на работни места на даватели на јавни услуги во областа на здравството:

- Ниво Д1 - здравствени соработници со специјализација и други;
- Ниво Д2 -магистер по јавно здравство и други магистри (биолог, физичар, педагог, психолог, логопед, сурдолог, соматопед) и други;
- Ниво Д3 -самостоен стручен соработник (педагог, дефектолог, психолог, логопед, биолог, физичар, сурдолог,соматопед) и други;
- Ниво Д4: дипломиран инжењер, дипломиран хемичар и биохемичар и други;
- Ниво Д5: стручен соработник (педагог, дефектолог, психолог, логопед, биолог, физичар, сурдолог,соматопед) и други;
- Ниво Д6: дипломиран педагог, дипломиран дефектолог, дипломиран психолог, дипломиран логопед, дипломиран биолог, дипломиран физичар, дипломиран сурдолог, дипломиран соматопед, дипломиран социјален работник и други, и
- Ниво Д7: работен терапевт, воспитувач, педагог, наставник, виш здравствен соработник, инжењер по медицинска радиологија, виш социјален работник и други.

(2) Вработените од Категорија Д, од ниво Д1 до ниво Д6 треба да имаат најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен, а

вработените од Категорија Д, нивото Д7 треба да имаат најмалку вишо образование.

(3) Вработените од Категорија Д, од нивоата од Д1 до Д7 треба да поседуваат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење, а вработените од Категорија Д, од нивоата од Д1 до Д6 треба да поседуваат и меѓународно признат сертификат издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори, или уверение од меѓународна институција за познавање на еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) на А1 (А1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно БУЛАТС или Аптис; или ТОЕФЛ ПБТ најмалку 310 бода, ТОЕФЛ ЦБТ најмалку 35 бода или ТОЕФЛ ИБТ најмалку 10 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ; или Гете Сертификат.

Помошно-технички лица

Член 155-е

(1) Вработените во јавните здравствени установи кои вршат помошно-технички работи, имаат статус на помошно-технички лица и за нив се применуваат одредбите од овој закон, Законот за вработени во јавен сектор и општите прописи за работни односи.

(2) За помошно-техничките лица се утврдуваат следните подгрупи:

- Подгрупа 1 - помошно-технички лица за одржување на објектите и на опремата;
- Подгрупа 2 - помошно-технички лица за обезбедување на објектите и на опремата;
- Подгрупа 3 - помошно-технички лица за превоз на лица и на опрема;
- Подгрупа 4 - помошно-технички лица во кујна или во хотелско-угостителски објект; и
- Подгрупа 5 - други помошно-технички лица.

(3) Во рамките на Подгрупа 1: помошно -технички лица за одржување на објектите и опремата се утврдуваат следните категории и нивоа:

- Категорија А- помошно-технички лица за одржување на објектите
  - Ниво А1: дипломирани инженери и други;
  - Ниво А2: инженер (со степен) и други;
  - Ниво А3: ВКВ работници (водоинсталатер, електричар, монтер, машино-бравар, сидар и др.) и други;
  - Ниво А4: КВ работници (електричар , техничар (ТТ, ТВ и др.), економ-домаќин и други.
- Категорија Б –помошно технички лица за одржување на опремата
  - Ниво Б1: дипломирани инженери и други;
  - Ниво Б2: инженер (со степен) и други;
  - Ниво Б3-техничар (електро, машински, ТТ, ТВ, ПП и др.) и други;
  - Ниво Б4-ВКВ - работници (автомеханичар, на парен котел) и други.

(4) Во рамките на Подгрупа 2: помошно технички лица за обезбедување на објектите и опремата се утврдуваат следните категории и нивоа:

- Категорија А- помошно технички лица за обезбедување на објектите и опремата
  - Ниво А1: обезбедувач со лиценца за обезбедување и други;
  - Ниво А2: противпожарен техничар и други;
  - Ниво А3: чувар – пожарникар и други;
  - Ниво А4 : портир, вратар и други.

(5) Во рамките на Подгрупа 3: помошно технички лица за превоз на лица и опрема се утврдуваат следните категории и нивоа:

- Категорија А- помошно технички лица за превоз на лица и опрема

- Ниво А1: возач во брза помош и други;
- Ниво А2: возач и други.

(6) Во рамките на Подгрупа 4: помошно-технички лица во кујна се утврдуваат следните категории и нивоа:

- Категорија А- помошно-технички лица во кујна
  - Ниво А1: ВКВ работник во кујна (готвач) и други;
  - Ниво А2: КВ сервирка и други;
  - Ниво А3: сервирка, садомијач во кујна и други.

(7) Во рамките на Подгрупа 5: други помошно-технички лица се утврдуваат следните категории и нивоа:

- Категорија А - одржување на хигиената во работни простории
  - Ниво А1: садомијач во лабораторија, трансфузиологија, инфузија и нуклеарна медицина и други;
  - Ниво А2: перач, сушар, пеглач на алишта и други;
  - Ниво А3: чистач во здравствени простории и други;
  - Ниво А4: чистач во административни простории, чистач во кујна, чувар на животни и општ работник, садомијач и други.
- Категорија Б- други помошно-технички лица
  - Ниво Б1: телефонист во работна единица и други;
  - Ниво Б2: ВКВ работник – бербер и други;
  - Ниво Б3: котлар и други;
  - Ниво Б4: работници со ССП и други;
  - Ниво Б5: КВ – телефонист и КВ – работници и други;
  - Ниво Б6: КВ - работници (со стручен испит) и други;
  - Ниво Б7: телефонист во здравствена установа и физички работник-асанатор и други;
  - Ниво Б8: физички работници и други;
  - Ниво Б9: гипсер, разнесувач на материјал и други;
  - Ниво Б10: курир и други.

(8) Вработените во следните Подгрупи, односно категории и нивоа треба да имаат најмалку основно образование:

- Подгрупа 2, Категорија А, ниво А4,
- Подгрупа 4, Категорија А, ниво А3,
- Подгрупа 5, Категорија А, ниво А2, ниво А3 и А4,
- Подгрупа 5, Категорија Б, ниво Б3, Б7, Б8, Б9 и Б10.

(9) Вработените во останатите подгрупи, односно категории и нивоа треба да имаат најмалку средно четири годишно образование односно тригодишно средно образование.

Годишен план за вработување на административни службеници, даватели на јавни услуги во областа на здравството и на помошно-технички лица

Член 155-ж

(1) Директорот на јавната здравствена установа, по претходно мислење на Министерството за информатичко општество и администрација и претходна согласност од Министерството за здравство донесува годишен план за вработување на давателите на јавните услуги во областа на здравството, административните службеници и на помошно-техничките лица за следната година, согласно со Законот за вработените во јавниот сектор.

(2) Постапките за пополнување на работни места согласно овој закон се спроведуваат во согласност со годишниот план од став (1) на овој член и по претходно известување за обезбедени финансиски средства од Министерството за финансии.“

Член 6

Насловот пред членот 210 и членот 210 се менуваат и гласат:

„Права и обврски на административните службеници и на помошно-техничките лица во јавните здравствени установи

Член 210

(1) Вработените во јавните здравствени установи кои вршат административни работи имаат статус на административни службеници.

(2) За прашањата кои се однесуваат на работниот однос на вработените од став (1) на овој член кои не се уредени со овој закон и со колективен договор, се применуваат одредбите од Законот за административни службеници и општите прописи за работните односи.

(3) Вработените во јавните здравствени установи кои вршат помошни и технички работи имаат статус на помошно-технички лица.

(4) На помошно-техничките лица во јавните здравствени установи ќе се применува Законот за вработените во јавниот сектор и општите прописи за работни односи.“

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 7

Директорите на јавните здравствени установи именувани до денот на отпочнувањето на примената на член 2 и член 3 од овој закон продолжуваат да ја вршат функцијата до истекот на мандатот за кој се именувани.

Член 8

Постапките за здравствените работници и здравствените соработници, како и постапките за вработените во јавните здравствени установи кои не се здравствени работници и здравствени соработници, кои се однесуваат на вработувањето, дисциплинските постапки, материјалната одговорност и постапките за оценување за лицата, започнати до денот на отпочнувањето на примената на овој закон, ќе се завршат според Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13 и 164/13).

Член 9

Вработените кои на денот на влегувањето во сила на овој закон, се затекнати на работно место од категоријата А-здравствени работници со високо образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, на работно место од категоријата Б-здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата и на работно место од категорија Д-здравствени соработници, од ниво Д1 до ниво Д6, кои ќе остварат право на пензија во рок од десет години од денот на отпочнувањето со примената на овој закон, не треба да достават доказ за познавање на странски јазик, соодветно на нивото на нивното работно место.

Член 10

(1) Вработените кои на денот на влегувањето во сила на овој закон, се затекнати на работно место од Категоријата Б-здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата, а имаат средно или вишо образование од областа на медицината, продолжуваат да ги вршат работните задачи што произлегуваат од ова работно место до исполнување на условите по однос на степенот на стручна подготовка потребен

за ова работно место, но не подолго од пет години од денот на отпочнување на примената на овој закон.

(2) Вработениот од став (1) на овој член кој нема да достави докази дека се исполнети условите по однос на степенот на стручна подготовка потребен за работното место од Категоријата Б-здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата, со решение на работодавниот орган на јавната здравствена установа, ќе биде распореден на работно место соодветно на неговиот степен на стручна подготовка.

(3) Вработениот од став (1) на овој член кој ќе достави докази дека се исполнети условите по однос на степенот на стручна подготовка потребен за работното место од Категоријата Б-здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата, со решение на работодавниот орган на јавната здравствена установа, ќе биде распореден на истото работно место или на работно место соодветно на неговиот степен на стручна подготовка, а како негово работно искуство во структурата ќе се смета целокупното работно искуство стекнато во здравствена установа како здравствен работник.

(4) Ставот (1) на овој член не важи за вработените кои на денот на влегувањето во сила на овој закон, се затекнати на работно место од Категоријата Б-здравствени работници со високо стручно образование од областа на медицината и стоматологијата, а кои ќе остварат право на пензија во рок од десет години од денот на отпочнувањето на примената на овој закон.

Член 11

(1) Вработените кои на денот на влегувањето во сила на овој закон, се затекнати на работно место од Категоријата Г-здравствени работници со средно стручно образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, ниво Г4 и Г5, а кои имаат завршено основно образование или кои немаат завршено средно образование од областа на медицината или имаат несоодветно средно образование, продолжуваат да ги вршат работните задачи што произлегуваат од ова работно место до исполнување на условите по однос на степенот на стручна подготовка потребен за ова работно место, но не подолго од пет години од денот на отпочнување на примената на овој закон.

(2) Вработениот од став (1) на овој член кој нема да достави докази дека се исполнети условите по однос на степенот на стручна подготовка потребен за работното место од Категоријата Г-здравствени работници со средно стручно образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, ниво Г4 и Г5, со решение на работодавниот орган на јавната здравствена установа, ќе биде распореден на работно место соодветно на неговиот степен на стручна подготовка.

(3) Вработениот од став (1) на овој член кој ќе достави докази дека се исполнети условите по однос на степенот на стручна подготовка потребен за работното место од Категоријата Г-здравствени работници со средно стручно образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, ниво Г4 и Г5, со решение на работодавниот орган на јавната здравствена установа, ќе биде распореден на истото работно место или на работно место соодветно на неговиот степен на стручна подготовка, а како негово работно искуство во структурата ќе се смета целокупното работно искуство стекнато во здравствена установа како здравствен работник.

(4) Условот од ставот (1) на овој член не важи за вработените кои на денот на влегувањето во сила на овој закон, се затекнати на работно место од Категоријата Г-здравствени работници со средно стручно образование од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, ниво Г4 и Г5, а кои ќе остварат право на пензија во рок од десет години од денот на отпочнувањето на примената на овој закон.

Член 12

(1) Вработен кој засновал работен однос во јавна здравствена установа со денот на отпочнување на примена на овој закон, треба до рабоводниот орган на јавна здравствена установа да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење, соодветни на категоријата и нивото на неговото работно место, во рок од две години од денот на отпочнувањето на примената на овој закон.

(2) Вработениот од став (1) на овој член кој нема да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење согласно со ставот (1) на овој член со решение на рабоводниот орган на јавната здравствена установа, ќе биде распореден на работно место за едно ниво пониско од работното место на кое бил во моментот на влегување во сила на овој закон, освен вработените кои на денот на отпочнувањето на примената на овој закон биле распоредени на работно место од влезно ниво на кои ќе им биде намалена платата во износ од 10%.

(3) Вработениот од став (1) на овој закон на кој согласно со ставот (2) на овој член платата му била намалена во износ од 10% може во секој момент да достави докази за познавање на странски јазици и познавање на работа со компјутерски програми за канцелариско работење до раководното лице на институцијата по што рабоводниот орган на јавната здравствена установа носи решение со кое решението за намалувањето на платата престанува да важи.

(4) Ставовите (1) и (2) на овој член не важат за вработените кои ќе остварат право на пензија во рок од десет години од денот на отпочнувањето на примената на овој закон.

(5) Државниот управен инспекторат, во рок од три месеци по истекот на рокот од ставот (1) на овој член, ќе изврши надзор над спроведувањето на ставовите (1) и (2) на овој член во сите јавни здравствени установи.

Член 13

Одредбите од член 2, член 3 и член 4 од овој закон ќе отпочнат да се применуваат по една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, освен одредбите кои се однесуваат на условот за познавање на странски јазик кои ќе отпочнат да се применуваат по две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 14

Одредбите од членовите 1, 5 и 6 од овој закон, ќе отпочнат да се применуваат со отпочнувањето на примената на Законот за административните службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/14) и Законот за вработените во јавниот сектор („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/14).

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ – ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Со членот 1 од предлог законот се утврдуваат групите и подгрупите согласно Законот за вработените во јавниот сектор во кои се распоредени работните места на вработените во јавните здравствени установи и се предвидува платите на вработените во јавните здравствени установи да се утврдуваат во колективните договори.

Со членот 2 од предлог законот се дополнува членот 104 од Законот за здравствената заштита со нови услови што директорот како рабoтoвoдeн oрган треба да ги исполнува.

Со членот 3 од предлог законот од предлог законот се дополнува членот 105 од Законот за здравствената заштита со нови услови што медицинскиот директор, односно организацискиот директор треба да ги исполнува.

Со членот 4 од предлог законот се утврдуваат категориите и нивоата на вработените во јавните здравствени установи кои имаат статус на даватели на јавни услуги во здравството, како и подгрупите, категориите и нивоата на вработените во јавните здравствени установи кои имаат статус на помошно-технички лица.

Со членот 5 од предлог законот се заменува членот 210 од Законот за здравствената заштита со нов член 210 со кој се утврдува статусот на лицата кои не се даватели на јавни услуги во здравството, односно се утврдува кои вработени во јавните здравствени установи имаат статус на административни службеници и помошно-технички лица, како и прописите кои се применуваат за овие вработени.

Членовите од 6 до 14 од предлог законот се преодни и завршни одредби.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани во функција на соодветна практична имплементација на предметниот закон.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените решенија ќе се подигне нивото на здравствена заштита во Република Македонија и ќе се подобри квалитетот на здравствените услуги.

Текст на одредбите од Закон за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13 и 164/13) што се менуваат:

Работоводен орган

Член 104

(1) Работоводниот орган на јавната здравствена установа (во натамошниот текст: директор) го организира и раковои процесот на трудот, го води работењето на јавната здравствена установа, самостојно донесува одлуки во рамките на своите надлежности, ја претставува и застапува јавната здравствена установа спрема трети лица и е одговорен за законитоста на работењето на јавната здравствена установа и за обврските што се преземаат во правниот промет.

(2) Лицето од ставот (1) на овој член кое се именува за директор треба да има завршено високо образование од областа на медицинските или стоматолошките науки, високо образование - дипломиран логопед, високо образование - специјалист по медицинска биохемија, високо образование од областа на економските или правните науки или јавно здравствениот менаџмент или завршени академски студии со најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI Б ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации, најмалку пет години работно искуство и положен испит за директор согласно со овој закон и да го исполни и условот да понуди најквалитетна програма за работа на јавната здравствена установа.

(3) Правата и обврските меѓу директорот и работодавачот се уредуваат со менаџерски договор кој особено содржи показатели на успешност кои директорот треба да ги оствари.

(4) Во менаџерскиот договор особено ќе бидат содржани и одредби за договорна казна за непочитување на менаџерскиот договор од страна на директорот, која ќе ја определи министерот за здравство во висина од 50 до 100 евра во денарска противвредност еднократно или во висина од 50 до 100 евра во денарска противвредност за период од еден до шест месеци.

Должност на директор која ја вршат две лица

Член 105

(1) По исклучок од членот 104 од овој закон во јавна здравствена установа: здравствен дом со над 1.000 вработени, универзитетски клинички центар, универзитетска клиника, клиничка болница, универзитетски институт и институт се именуваат двајца директори и тоа организациски директор и медицински директор кои се одговорни за работењето на јавната здравствена установа и за обврските што се преземаат во правниот промет во согласност со надлежностите утврдени со овој или друг закон, подзаконските прописи и менаџерскиот договор.

(2) Медицинскиот директор треба да има завршено високо образование од областа на медицинските или стоматолошките науки или високо образование - дипломиран логопед, или високо образование - специјалист по медицинска биохемија или завршени академски студии со најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI Б ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации, најмалку пет години работно искуство во здравствена установа и положен испит за директор согласно со овој закон.

(3) Медицинскиот директор е самостојно надлежен и одговорен особено за:

- организација на работата на здравствените работници и здравствените соработници,
- унапредување на дијагностичко-терапевтските постапки и квалитетот на

здравствените услуги,

- примена на стручните упатства за медицина заснована на докази и
- економичност во укажувањето на здравствените услуги.

(4) Организацискиот директор треба да има завршено високо образование од областа на економските или правните науки или јавно здравствениот менаџмент, најмалку три години работно искуство од економијата, финансиите, правото или менаџментот или од системот и организацијата на здравствената заштита и здравственото осигурување или завршени академски студии со најмалку 240 ЕКТС, односно најмалку VI Б ниво согласно со Националната рамка на високообразовните квалификации и положен испит за директор согласно со овој закон.

(5) Организацискиот директор е самостојно надлежен и одговорен особено за:

- организацијата на работа во делот на работата на вработените во јавната здравствена установа кои не се здравствените работници и здравствените соработници,
- контрола на почитувањето на работното време од страна на сите вработени во јавната здравствена установа,
- материјално-финансиското работење на јавната здравствена установа,
- материјалното сметководство,
- одлучување за правата и обврските кои произлегуваат од работниот однос на вработените во јавните здравствени установи,
- снабденост на јавната здравствена установа со потрошни материјали,
- наплата на сопствени приходи на јавната здравствена установа и
- наплата на учеството на осигурениците со лични средства во цената на здравствените услуги во јавната здравствена установа.

(6) Медицинскиот и организацискиот директор се заеднички надлежни и одговорни за се она што не е во исклучива надлежност на медицинскиот или организацискиот директор, а особено:

- за изготвување на предлог на план за јавни набавки и доставување до управниот одбор на јавната здравствена установа на донесување, како и за планирање, одлучување, потпишување на договори за јавни набавки, следење и реализација на јавните набавки за потребите на јавната здравствена установа,
- за вработување во јавната здравствена установа,
- за престанок на работен однос на здравствените работници,
- распоред на здравствените работници и здравствените соработници во смени и определување на групи за работа и
- за донесување на решенија за наградување на сите вработени во јавните здравствени установи.

(7) Кандидатите за директор покрај условите од ставовите (2) и (4) на овој член треба да го исполнат и условот да понудат најквалитетна програма за работа на јавната здравствена установа.

(8) Директорот на приватната здравствена установа се именува под услови и на начин утврден со општ акт на приватната здравствена установа.

Јавен конкурс за избор на директор

Член 108

(1) Управниот одбор на јавната здравствена установа три месеци пред истекот на мандатот на постојниот директор донесува одлука за распишување на јавен конкурс кој се објавува најмалку во два дневни весника, од кои во по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и на весниците што се издаваат

на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот за именување на директор.

(2) Во објавениот јавен конкурс се утврдуваат условите кои треба да ги исполнува кандидатот за директор, потребната документација и времетраењето на конкурсот.

(3) Министерот за здравство во рок од 30 дена од денот на доставувањето на документацијата од ставот (2) на овој член донесува решение за именување на директор.

(4) Кандидатите кои не се избрани на конкурсот во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето имаат право да поведат управен спор.

(5) Ако по распишаниот конкурс не се именува директор, министерот за здравство во рок од пет дена именува вршител на должноста директор до именување на директор по распишан конкурс, но не подолго од шест месеци.

11. Права и обврски на вработени во здравствени установи кои не се здравствени работници, односно здравствени соработници
Права и обврски на вработени во здравствени установи

Член 210

Во однос на правата и обврските на вработените во здравствените установи кои не се здравствени работници, односно здравствени соработници се применува Законот за работните односи.